

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	8.
Nastavna cjelina / tema	II. OD ROPSTVA DO SLOBODE
Nastavna jedinica / podtema	2. Čudesan susret

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.1. Učenik na temelju odabranih biblijskih tekstova prepoznaje vjeru kao put k slobodi.

OŠ KV B.6.1. Učenik analizira glavne poruke koje govore o Božjoj brizi za čovjeka, obećanjima, izbavljenju, opraštanju krivnje te putu i darovima slobode.

OŠ KV B.6.1. Učenik upoznaje Mojsija kao velikoga vođu i osloboditelja izabranoga naroda.

OŠ KV B.6.1. Učenik opisuje Mojsija kao osobu velike vjere.

Ključni pojmovi	Mojsije, gorući grm, Horeb, sveto tlo, Jahve, „Ja sam koji jesam“, poziv, obećanje, poslanje
Središnje / problemsko pitanje	Kako se Bog otkriva Mojsiju u gorućem grmu i kako ga poziva da preuzme poslanje oslobođenja Izraelaca?
Nastavne metode	razgovor, recipročno poučavanje, klasična obrada s pitanjima, konceptualna mreža, rad s biblijskim i digitalnim izvorima, analiza umjetničkoga djela, usporedba, crtanje, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik „Biram slobodu“, radna bilježnica, bilježnica, radni predlošci, projektor / pametna ploča, bojice, digitalni udžbenik, dodaci 8a–8e, reprodukcije Chagalla i Bourdona, računalo ili tablet (po izboru)
Međupredmetne poveznice	Osobni i socijalni razvoj – osr C.3.2. Prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu; Hrvatski jezik – OŠ HJ A.6.2. izdvaja važne podatke iz čitanoga teksta i sažeto ih prepričava; Likovna kultura – OŠ LK B.6.1. opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s mislima i stavovima.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Praćenje razumijevanja gorućega grma, Božjega imena, svetosti, poziva i Mojsijeva odgovora na poslanje.

Vrednovanje kao učenje: Samoprocjena učenika mogu li dokazati kako se Bog otkriva i zašto Mojsije unatoč strahu prihvaća poslanje.

Vrednovanje naučenoga: Formalno brožčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Sveti Bože, Ti si se Mojsiju objavio i pozvao ga po imenu. Otvori nam oči za znakove Tvoje blizine, uši za Tvoju riječ i srce spremno odgovoriti na dobro koje od nas tražiš. Kada se bojimo odgovornosti, podsjeti nas da nisi daleko. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati: „Mojsije! Mojsije!“ – „Evo me!“ Nakon kratke tišine učenici će u sebi reći: „Bože, pomози mi slušati.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 22–23.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati značenje riječi „Mojsije“ i jednu rečenicu o tome zašto je njegovo ime povezano s vodom.“

Motivacija:

Učenici promatraju prikaz vatre na ploči. U 20 sekundi navode što više svojstava vatre, ali svako svojstvo mora biti opisna riječ ili kratka sintagma. Vjeroučitelj zapisuje nekoliko odgovora, a zatim pita koja svojstva mogu pomoći razumjeti zašto je u biblijskom prizoru vatra snažan znak Božje prisutnosti.

Razgovor:

- Koja svojstva vatre ste naveli? (Topla, svijetla, snažna, korisna, opasna, privlači pozornost.)
- Zašto vatra može biti prikladan znak u biblijskomu susretu s Bogom? (Upućuje na svjetlo, snagu, blizinu i tajanstvenost.)
- Što bi značilo prići nečemu s poštovanjem? (Prepoznati vrijednost i ne ponašati se kao da je sve obično.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo Mojsijev čudesan susret s Bogom kod gorućega grma. Posebno ćemo uočiti kako Bog objavljuje svoju svetost i ime, vidi muke naroda te Mojsija šalje faraonu uz obećanje svoje prisutnosti. Istraživat ćemo: Kako se Bog otkriva Mojsiju u gorućem grmu i kako ga poziva da preuzme poslanje oslobođenja Izraelaca?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (recipročno poučavanje u četiri uloge, rad u skupinama i zajednička provjera, 14 minuta)

Učenici će pročitati tekst „Čudesan susret“, udžbenik, str. 17. U skupini od četvero svaki učenik preuzima jednu ulogu: PREDVIĐAČ – prema naslovu i slici predviđa što će biti važno; POJAŠNJIVAČ – objašnjava nejasan pojam ili rečenicu; PITALAC – sastavlja jedno pitanje na koje tekst daje odgovor; SAŽIMAČ – u jednoj rečenici sažima što se u susretu mijenja za Mojsija. Nakon čitanja skupina ispunjava predložak i jedan član iznosi zajednički sažetak.

Rješenje: Predviđanje treba upućivati na susret s Bogom; pojašnjenje može obuhvatiti gorući grm, sveto tlo ili ime Jahve; pitanje treba biti odgovorivo iz teksta; sažetak treba povezati Božje objavljivanje, poziv i Mojsijevo poslanje.

Radni predložak:

PREDVIĐAČ	POJAŠNJIVAČ	PITALAC	SAŽIMAČ
Što očekujem?	Pojam / rečenica:	Moje pitanje:	Jedna rečenica:

Ili:

Učenici će tekst pročitati zajednički. Vjeroučitelj klasičnim razgovorom provjerava događaj, značenje gorućega grma, Božje ime i Mojsijev zadatak. Učenici u bilježnici zapisuju: GORUĆI GRM – SVETO TLO – JAHVE – „JA ĆU BITI S TOBOM“ – POSLANJE.

Razgovor:

- Što je neobično na grmu koji Mojsije vidi? (Gori, a ne izgara.)
- Zašto Mojsije izuva obuću? (Bog mu govori da stoji na svetom tlu.)
- Kako Bog objavljuje svoje ime? („Ja sam koji jesam“; Jahve.)
- Koji zadatak daje Mojsiju? (Da ode faraonu i izvede Izraelce iz ropstva.)
- Što Bog obećava Mojsiju koji se boji zadatka? („Ja ću biti s tobom.“)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

VATRA	SVETOST	IME	POSLANJE
-------	---------	-----	----------

Bog se objavljuje u gorućem grmu	„Izuj obuću... sveto je tlo“	„Ja sam koji jesam“ – Jahve	„Ja te šaljem faraonu“
----------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------

Kršćanski naglasak: Mojsijeva vjera nije odsutnost straha. Ona raste kada čovjek čuje Božju riječ, iznese svoje sumnje i ipak prihvati poslanje oslanjajući se na Božje obećanje: „Ja ću biti s tobom.“

Aktivnost 2: Gorući grm – složi slijed (individualni rad i rad u paru, 6 minuta)

Učenici će prema biblijskom tekstu iz digitalnog udžbenika složiti pet kartica: MOJSIJE DOLAZI NA HOREB – VIDI GRM KOJI GORI I NE IZGARA – BOG GA ZOVE IMENOM – IZUVA OBUĆU – BOG SE PREDSTAVLJA KAO BOG OTACA.

Rješenje: Navedeni redoslijed je ispravan.

vidi grm koji gori i ne izgara * izuva obuću * Mojsije dolazi na Horeb * Bog ga zove imenom * Bog se predstavlja kao Bog otaca

GORUĆI GRM

Mojsije je pasao ovce svoga punca Jitra, miđanskoga svećenika. Goneći tako stado po pustari, dođe do Horeba, brda Božjega. Andeo mu se Jahvin ukaže u rasplamtjeloj vatri iz jednog grma. On se zagleda: grm sav u plamenu, a ipak ne izgara. »Hajde da priđem«, reče Mojsije, »i promotrim ovaj čudni prizor: zašto grm ne sagorijeva.« Kad je Jahve vidio kako prilazi da razmotri, iz grma ga Bog zovne: »Mojsije! Mojsije!« »Evo me!« - javi se. »Ne prilazi ovamo!« - reče. »Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš sveto je tlo. Ja sam«, nastavi, »Bog tvoga oca; Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljev.« Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.

POZIV MOJSIJEV

»Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu«, nastavi Jahve, »i čuo mu tužbu na tlačitelje njegove. Znane su mi muke njegove. Zato sam sišao da ga izbavim iz šaka egipatskih i odvedem ga iz te zemlje u dobru i prostranu zemlju - u zemlju kojom teče med i mlijeko: u postojbinu Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perizana, Hivijaca i Jebusejaca. Vapaji sinova Izraelovih dopriješe do mene. I sam vidjeh kako ih Egipćani tlače. Zato, hajde! Ja te šaljem faraonu da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta.« »Tko sam ja da se uputim faraonu«, odgovori Mojsije Bogu, »i izvedem Izraelce iz Egipta!« »Ja ću biti s tobom«, nastavi. »I ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, Bogu ćete iskazati štovanje na ovome brdu.«

BOG OBJAVLJUJE SVOJE IME

Nato Mojsije reče Bogu: »Ako dođem k Izraelcima pa im kažem: 'Bog otaca vaših poslao me k vama', i oni me zapitaju: 'Kako mu je ime?' - što ću im odgovoriti?« »Ja sam koji jesam«, reče Bog Mojsiju. Onda nastavi: »Ovako kaži Izraelcima: Ja jesam' posla me k vama.« Dalje je Bog Mojsiju rekao: »Kaži Izraelcima ovako: 'Jahve, Bog vaših otaca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljev, poslao me k vama.' To mi je ime do vijeka, tako će me zvati od koljena do koljena.« (Izl 3,1-15)

Aktivnost 3: Bog vidi, čuje i zna (rad u paru, lov na glagole, 6 minuta)

Parovi će iz teksta „Poziv Mojsijev“ (Vidi tekst u prethodnoj aktivnosti!) izdvojiti riječi kojima Bog govori o patnji naroda. U predložak upisuju što Bog VIDI, što ČUJE i što ZNA, a u četvrto polje što zato ČINI.

Rješenje: Vidi kako Egipćani tlače narod; čuje vapaje / tužbu; zna njihove muke; zato šalje Mojsija da izbavi Izraelce.

VIDI	ČUJE	ZNA	ČINI

Aktivnost 4: Mojsijevi izgovori – Božji odgovor (rad u paru, 7 minuta)

Učenici će povezati Mojsijevu teškoću s Božjim odgovorom. Ne raspravljaju o vlastitim osjetljivim iskustvima, nego ostaju uz biblijski tekst.

Rješenje: „Tko sam ja?“ → „Ja ću biti s tobom.“; strah od odgovornosti → Bog ostaje uz njega; „spor sam u govoru“ iz digitalnog teksta → Bog govori Mojsiju i Aronu i nastavlja ih slati.

Radni predložak:

MOJSIJE	BOŽJI ODGOVOR
„Tko sam ja da idem faraonu?“	
Boji se teškoga zadatka.	
„Spor sam u govoru.“	

Aktivnost 5: Novo obećanje oslobođenja (rad u skupinama, digitalni izvor, 8 minuta)

Skupine će proučiti tekst „Novo obećanje oslobođenja“. Iz teksta izdvajaju pet Božjih obećanja i zapisuju ih u infinitivu / kratkoj glagolskoj sintagmi.

Rješenje: Izbaviti od tereta; osloboditi od ropstva; uzeti za svoj narod; biti njihov Bog; dovesti u zemlju obećanu Abrahamu, Izaku i Jakovu.

NOVO OBEĆANJE OSLOBOĐENJA

Jahve reče Mojsiju: »Naskoro ćeš vidjeti kako ću ja s faraonom! Pod jakom rukom pustit će ih da odu; pod jakom rukom sam) će ih iz svoje zemlje istjerati.« Još reče Bog Mojsiju: »Ja sam Jahve. Abrahamu, Izaku i Jakovu objavljujao sam se kao El Šadaaj. Ali njima se nisam očitovao pod svojim imenom – Jahve. I sklopio sam svoj savez s njima da ću im dati kanaansku zemlju, zemlju gdje su živjeli kao pridošlice. A sada, pošto sam čuo uzdisaje Izraelaca koje Egipćani drže u ropstvu, sjetih se svoga saveza. Kaži, dakle, Izraelcima da sam ja Jahve; da ću vas izbaviti od tereta što su vam ga Egipćani nametnuli. Oslobodit ću vas od ropstva u kojem vas

drže; izbavit ću vas udarajući jako i kažnjavajući strogo. Za svoj ću vas narod uzeti i bit ću vašim Bogom. Tada ćete znati da sam vas ja, Jahve, vaš Bog, izbavio od egipatske tlake. Dovest ću vas u zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati Abrahamu, Izaku i Jakovu i dat ću vam je u baštinu, ja, Jahve.» Mojsije to kazivaše Izraelcima, ali ga ne htjedoše slušati: duhovi su im bili pomućeni od teškoga ropstva. Onda Jahve reče Mojsiju: »Idi i reci faraonu, kralju egipatskome, da otpusti Izraelce iz svoje zemlje.« Mojsije prozbori Jahvi. »Kad me Izraelci nisu slušali, kako će me, spora u govoru, saslušati faraon!« Ali je jahve govorio Mojsiju i Aronu i slao ih sad k Izraelcima, a sad k faraonu, kralju egipatskome, da pusti Izraelce iz Egipta. (Izl 6,1-13)

Aktivnost 6: Jahve – „Ja sam koji jesam“ (individualni rad uz zajedničku provjeru, 5 minuta)

Učenici će dovršiti tri rečenice prema udžbeniku i prikazu iz digitalnog udžbenika: 1. Ime je znak _____ čovjeka. 2. Bog za sebe kaže: „_____.“ 3. Bog je stvarni i _____ Bog, ali čovjek i dalje ne zna sve o njemu.

Rješenje: 1. identiteta; 2. „Ja sam koji jesam“; 3. prisutni.

1. Ime je znak _____ čovjeka.

2. Bog za sebe kaže: „_____.“

3. Bog je stvarni i _____ Bog, ali čovjek i dalje ne zna sve o njemu.

BOG SE OTKRIVA MOJSIJU

1 BOG SE OBJAVLJUJE U VATRI

Promatrajući vatru i njena obilježja, možemo ponešto zaključiti o Bogu. Kako je vatra topla, svjetla, korisna i opasna, tako je i Bog brižan, vodi nas i pokazuje nam put, pomaže nam i moćan je...

„Andeo mu se Jahvin ukaže u rasplamtjeloj vatri iz jednog grma. On se zagleda: grm sav u plamenu, a ipak ne izgara.“ Izl 3,2

2 BOG OTKRIVA SVOJU SVETOST I VELIČINU

Mojsije izuva sandale jer prilazi na sveto tlo. A tlo je sveto jer je na njemu Bog koji je svet. Toliko je veličanstven da je Mojsije zaklonio svoje lice i bojao se u Njega gledati.

„Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš sveto je tlo.“

Izl 3,5

Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.

3 BOG OTKRIVA SVOJE IME

Ime je znak identiteta čovjeka.

Za Izraelce je reći svoje ime značilo otkriti samoga sebe, reći nešto o sebi.

Bog za sebe kaže: Ja sam onaj koji jesam.

On je jedini, stvarni i prisutni Bog.

No, i dalje čovjek ne zna sve o njemu.

On i dalje ostaje tajanstven.

„Ja sam koji jesam, reče Bog Mojsiju. Onda nastavi: Ovako kaži Izraelcima: ‘Ja jesam’ posla me k vama.“

Izl 3,14

Aktivnost 7: Bog se otkriva Mojsiju – tri područja (rad u troje, analiza digitalnoga prikaza, 7 minuta)

Učenici će ponovno promotriti prikaz iz digitalnog udžbenika u prethodnoj aktivnosti. U trojkama jedan učenik obrađuje VATRU, drugi SVETOST I VELIČINU, treći IME. Svaki mora pročitati jednu tvrdnju i pronaći biblijski redak koji je podupire.

Rješenje: Vatra: gorući grm koji ne izgara; svetost: „Izuj obuću... sveto je tlo“ i Mojsije zaklanja lice; ime: „Ja sam koji jesam“ / Jahve.

VATRA ✱ SVETOST I VELIČINA ✱ IME

Aktivnost 8: Od svetoga tla do svetohraništa (rad u paru, usporedba znakova, 6 minuta)

Parovi će promotriti prikaz o svetohraništu iz digitalnog udžbenika i usporediti dva znaka Božje prisutnosti: gorući grm u Mojsijevu susretu i vječno svjetlo uz svetohranište u crkvi. Usporedba ne izjednačuje događaje, nego traži zajedničku poruku: prostor se poštuje jer upućuje na Božju prisutnost.

Rješenje: Gorući grm pripada biblijskom događaju Božje objave Mojsiju; vječno svjetlo u crkvi označava mjesto gdje se čuvaju posvećene hostije. Zajednički naglasak je poštovanje prema Božjoj prisutnosti.

Svetohranište (tabernakul, od lat. *tabernaculum* – šator) je dio crkve u kojem se nalaze posvećene hostije. Često se nalazi na oltaru, ali može biti u bilo kojem dijelu crkve. Gdje se nalazi označava nam maleno svjetlo koje neprestano gori, a nazivamo ga vječno svjetlo. Ono predstavlja Kristovu prisutnost u posvećenoj hostiji.

Aktivnost 9: Mojsije – osoba velike vjere (individualni rad, dokazivanje tvrdnje, 6 minuta)

Učenici će dovršiti tvrdnju s dva dokaza iz udžbenika: „Mojsije nije prikazan kao čovjek bez straha, nego kao osoba vjere jer...”

Rješenje: Mojsije se boji i traži izgovore, ali sluša Boga, prima njegovo obećanje i prihvaća zadatak. Vjera se vidi u odgovoru na poziv unatoč teškoći.

Mojsije nije prikazan kao čovjek bez straha, nego kao osoba vjere jer...

Aktivnost 10: „Četiri glagola Božjega djelovanja“ (rad u paru, 7 minuta)

Učenici će promotriti četiri kratka biblijska navoda otisnuta plavom bojom na str. 17 udžbenika. U paru će u svakome navodu pronaći što Bog čini te uz navod zapisati jedan odgovarajući glagol ili kratku sintagmu.

Rješenje: UKAZUJE SE / OBJAVLJUJE SE; OTKRIVA SVOJE IME; OHRABRUJE I POMAŽE; ŠALJE MOJSIJA

Radni predložak:

BIBLIJSKI NAVOD	ŠTO BOG ČINI?
„Anđeo mu se Jahvin ukaže u rasplamtjeloj vatri iz jednog grma. On se zagleda: grm sav u plamenu, a ipak ne izgara.“ (Izl 3,2)	
„Ja sam koji jesam“, reče Bog Mojsiju. Onda nastavi: „Ovako kaži Izraelcima: ‘Ja jesam’ posla me k vama.“ (Izl 3,14)	

„Jer ja, Jahve, Bog tvoj, krijepim desnicu tvoju i kažem ti: ‘Ne boj se, ja ti pomažem.’“ (Iz 41,13–14)	
„Zato, hajde! Ja te šaljem faraonu da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta.“ (Izl 3,10)	

Nakon provjere vjeroučitelj će na ploči oblikovati niz:

BOG SE OBJAVLJUJE → OTKRIVA TKO JE → OHRABRUJE → ŠALJE

Učenici zatim biraju **jedan od četiriju navoda** i usmeno dovršavaju rečenicu:

„Ovaj redak pokazuje da Bog _____.“

Razgovor:

- Što Bog u ovim navodima čini prije nego što Mojsija pošalje? (*Objavljuje mu se, otkriva mu svoje ime i daje mu sigurnost da će mu pomoći.*)
- Ostaje li Mojsije nakon susreta s Bogom samo promatrač? (*Ne. Bog ga šalje izvršiti zadaću.*)
- Što Mojsiju daje hrabrost za poslanje? (*Božja prisutnost, pomoć i obećanje da će biti uz njega.*)

Shematska poruka aktivnosti:

SUSRET → OBJAVA → OHRABRENJE → POSLANJE

Aktivnost 11: Tri glagola poslanja (*rad u skupinama, 5 minuta*)

Skupine će povezati glagole VIDI – ŠALJE – OSTAJE s jednom rečenicom iz nastavne jedinice. Svaka skupina zatim čita svoj lanac kao jednu poruku.

Rješenje: Bog VIDI muke naroda → ŠALJE Mojsija faraonu → OSTAJE uz njega: „Ja ću biti s tobom.“

VIDI – ŠALJE – OSTAJE

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (*rad u skupinama, analiza umjetničkih reprodukcija, 9 minuta*)

Učenici će usporediti dvije umjetničke interpretacije gorućega grma: Marc Chagall, „Mojsije i gorući grm“ na udžbeniku, str. 17 i Sébastien Bourdon, „Gorući grm“ u digitalnom dodatku 8a. Najprije promatraju likovne elemente, a tek zatim povezuju djelo s biblijskim tekstom.

Informativno o umjetnicima:

Marc Chagall (1887.–1985.) bio je slikar židovskog podrijetla rođen na području današnje Bjelorusije. U svojim je djelima često prikazivao biblijske teme, koristeći snažne boje, simboliku i maštovite prizore. Na stranici 17 udžbenika nalazi se njegovo djelo „Mojsije i gorući grm“, u kojem susret Boga i Mojsija prikazuje izrazito simboličnim bojama i oblicima.

Sébastien Bourdon (1616.–1671.) bio je francuski barokni slikar. Slikao je vjerske, povijesne i mitološke prizore, a u njegovim djelima važnu ulogu imaju pokret, svjetlo i izražajne geste likova. U digitalnom udžbeniku nalazi se njegova slika „Gorući grm“, koja prikazuje Mojsija pred čudesnim Božjim znakom.

Marc Chagall, Mojsije i gorući grm

Sébastien Bourdon, Gorući grm

Razgovor:

- Koje boje i svjetlosni naglasci najviše privlače pozornost u Bourdonovu djelu? (Svjetlost i topli tonovi oko gorućega grma nasuprot tamnijoj okolini.)
- Kako je Mojsije prikazan držanjem tijela i položajem prema vatri? (Kleči / povlači se i pokazuje poštovanje i strahopoštovanje.)
- Koji se likovi, oblici ili boje ističu u Chagallovu prikazu na udžbeniku? (Učenici navode ono što stvarno opažaju na reprodukciji.)

- Koji detalji na oba djela upućuju na svetost i izvanrednost događaja? (Vatra / svjetlo, položaj Mojsija i odvajanje svetoga prizora od svakodnevice.)
- Koji dio biblijskoga teksta najbolje objašnjava umjetnički prizor? (Gorući grm, Božji poziv Mojsiju i sveto tlo.)
- Koju poruku o Mojsijevu pozivu umjetnici mogu pomoći snažnije doživjeti? (Susret je svet, neočekivan i mijenja Mojsijev život i poslanje.)

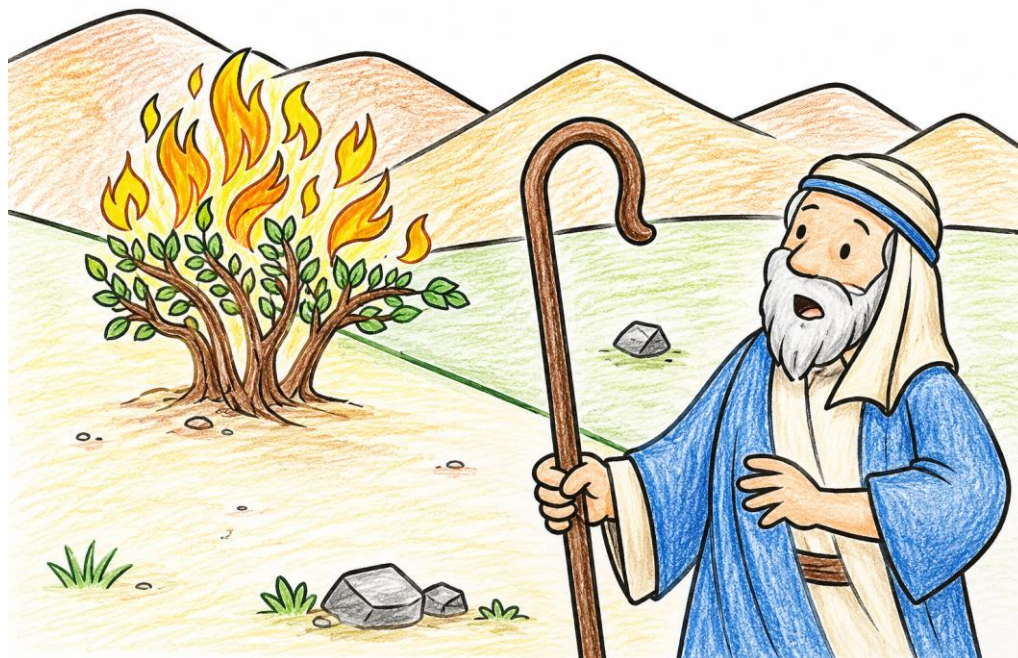
Aktivnost 13: Gorući grm – boja i poruka *(individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)*

Učenici će prema predlošku nacrtati ili precrtati jednostavan prizor gorućega grma i Mojsija. Bojama trebaju naglasiti razliku između običnoga krajolika i gorućega grma, a ispod crteža napisati: „Evo me!“ ili „Sveto je tlo.“

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 14: Četiri simbola čudesnoga susreta *(individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)*

Učenici će u četiri polja nacrtati simbole za: VATRA – SVETO TLO – BOŽJE IME – POSLANJE. Ispod svakoga simbola zapisuju najviše tri riječi iz teksta.

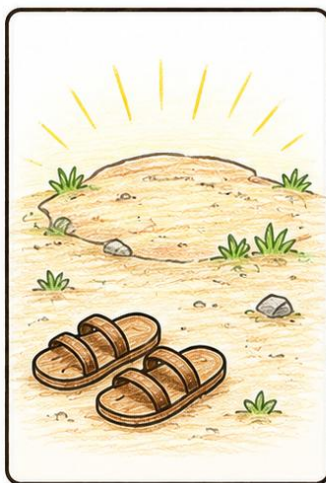
Radni predložak:

VATRA	SVETO TLO	BOŽJE IME	POSLANJE

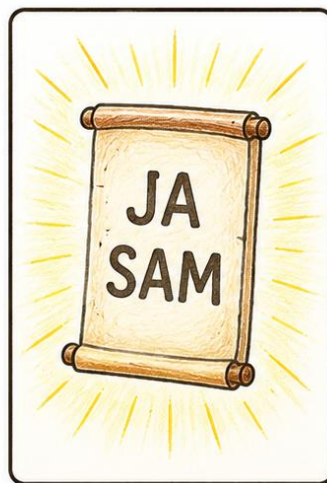
Mogući primjer rješenja / sadržajni poticaj:

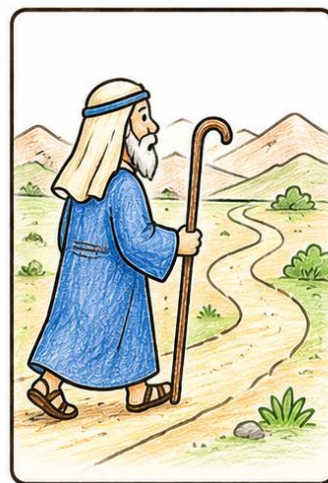
VATRA

SVETO TLO

BOŽJE IME

POSLANJE

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Petnaest minuta razgovora

Marta je s nekoliko učenika iz župe došla pomoći u podjeli paketa starijim osobama. Očekivala je nositi vrećice, slagati namirnice i brzo završiti posao. Kad je odnijela paket gospođi Ani, starija žena zahvalila joj je, ali je zatim tiho pitala: „Imaš li možda malo vremena?“ Marta je pogledala prema vratima jer su je ostali čekali. Ipak je sjela. Gospođa Ana nije tražila ništa posebno. Ispričala je da joj je stan tih otkako je ostala sama i da joj najviše nedostaje razgovor. Marta ju je petnaest minuta slušala, a prije odlaska dogovorile su da će ponovno navratiti. Vraćajući se kući, Marta je razmišljala kako je došla pomoći rukama, a zapravo je najvažnije bilo zaustaviti se i biti uz nekoga. Taj kratki susret promijenio je njezinu sliku o pomaganju: ponekad čovjek najjasnije čuje poziv upravo onda kada primijeti osobu koju bi mogao lako zaobići.

Razgovor:

- Što je Marta očekivala da će biti njezina pomoć? (Nošenje paketa i slaganje namirnica.)
- Što je gospođi Ani zapravo bilo najpotrebnije? (Razgovor, blizina i netko tko će je saslušati.)
- Što je Marta naučila iz toga susreta? (Da poziv na dobro često prepoznamo kada se zaustavimo, slušamo i odgovorimo na potrebu drugoga.)

Pouka: Važan susret može promijeniti naš pogled i probuditi odgovornost. Bog nas može potaknuti na dobro preko ljudi i potreba koje susrećemo, a naš „evo me“ postaje konkretna prisutnost i pomoć.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će dovršiti četiri ključne rečenice. Svaka rečenica odgovara jednome polju shematskoga prikaza iz Aktivnosti 1.
Rješenje: 1. gorućem grmu; 2. svetim; 3. Jahve / „Ja sam koji jesam“; 4. faraonu / izbaviti Izraelce.

ČUDESAN SUSRET

Bog se Mojsiju objavljuje u _____.

Mjesto susreta naziva se _____
tlom.

Bog objavljuje svoje ime: _____.

Mojsija šalje _____ da

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 24–25 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 5 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati šest kratkih pitanja. Učenici odgovaraju jednom riječju ili kratkom rečenicom.

- Na kojem brdu Mojsije susreće Boga? (Na Horebu.)
- Što je neobično na gorućem grmu? (Gori, a ne izgara.)
- Zašto Mojsije izuva obuću? (Stoji na svetom tlu.)
- Kako Bog objavljuje svoje ime? („Ja sam koji jesam“ / Jahve.)
- Kamo Bog šalje Mojsija? (Faraonu, da izvede Izraelce iz Egipta.)
- Što Bog obećava Mojsiju? („Ja ću biti s tobom.“)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 8 minuta)

Nedigitalna alternativa: Učenici će iz Aktivnosti 18 izabrati tri pitanja, odgovoriti punim rečenicama i uz jedan odgovor navesti rečenicu iz udžbenika kao dokaz.

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minute)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Vjeroučitelj kaže: „Dodirni lijevom palcem desno uho, a desnim palcem lijevo uho.“ Učenici pokušaju tri sekunde, zatim zamijene ruke i ponove. Završava: „Ruke na klupu – nastavljamo.“

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja:

Razgovor:

- Što se sve Bog o sebi otkriva Mojsiju? (Svoju prisutnost, svetost, ime i brigu za narod.)
- Što pokazuje da Božji poziv nije samo lijep prizor nego poslanje? (Bog šalje Mojsija faraonu da izbavi Izraelce.)

- Zašto Mojsija možemo opisati kao osobu vjere iako se boji? (Sluša Boga, prihvaća njegovo obećanje i kreće izvršiti poslanje.)

Sinteza:

Učenici će izabrati jedan od četiri simbola – VATRA, SANDALE, IME ili ŠTAP – i jednom rečenicom objasniti kako taj simbol odgovara na središnje pitanje.

Mogući odgovor: Vatra upućuje na Božju objavu; sandale na svetost tla; ime na „Ja sam koji jesam“; štap / put na poslanje kojim Bog Mojsija šalje prema oslobođenju naroda.

Zaključak vjeroučitelja: U čudesnom susretu Bog se Mojsiju ne objavljuje samo da bi ga zadivio. Otkriva svoju svetost i ime, pokazuje da čuje patnju Izraelaca te Mojsija šalje u teško poslanje. Mojsijeva vjera raste u pouzdanju u Božju prisutnost.

Ili:

Pročitati tekst koji izgovara Josip, udžbenik. str. 17: “Baš kao i Mojsija, Bog je tebe izabrao za nešto veliko...”

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati razinu plamena znanja: 1 – tek iskra, 3 – plamen raste, 5 – mogu drugome objasniti. Razinu zapisuju samo kao broj uz naslov sata.

1 – TEK ISKRA	3 – PLAMEN RASTE	5 – MOGU OBJASNITI
Trebam ponoviti događaj.	Razumijem glavne dijelove.	Mogu povezati objavu, ime i poslanje.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 24–25.

Ili:

Učenici će nacrtati prikaz Boga u gorućem grmu i Mojsija! Rad će biti za ocjenu! Likovne tehnike po izboru. Crtež će napraviti posebno na listu papira!

Vrednovanje likovnog rada:

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA		
	3 boda	2 boda	1 bod
boja	Korištenje boja u punom opsegu	Djelomično korištenje boja.	Siromašno ili nikakvo korištenje boja
urednost	Crtež je uredan, detaljan, vidi se da je u njega uloženo puno truda.	Crtež je uredan, međutim nije u njega uloženo mnogo truda.	Crtež je mogao bit uredniji, u njega nije uloženo puno truda ili je netko drugi uradio zadani zadatak.

5-6 bodova - odličan

3-4 boda – vrlo dobar

2 boda – dobar

1 bod - dovoljan

0 bodova – crtež nije napravljen – nedovoljan 1 (prije negativne ocjene, dopustiti učeniku drugu šansu, tj. da crtež napravi za idući put!)

Izborna domaća zadaća: Učenici će u svojoj okolini pronaći jedan znak koji ljude podsjeća da se na nekom mjestu ponašaju s posebnim poštovanjem i zapisati što taj znak poručuje.

Završna molitva:

Sveti Bože, hvala Ti što si Mojsija pozvao po imenu i obećao mu svoju blizinu. Daj nam osjetljivo srce za patnju drugih, poštovanje prema onome što je sveto i hrabrost da na dobro koje nam povjeravaš odgovorimo: „Evo me.“ Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	13 minuta
Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti	8 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	6 minuta
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i molitva	11 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici prepričati događaj gorućega grma i objasniti zašto je tlo sveto?
- ☐ Mogu li učenici navesti Božje ime iz teksta i objasniti što udžbenik o njemu naglašava?
- ☐ Mogu li učenici objasniti Mojsijev poziv i Božje obećanje „Ja ću biti s tobom“?
- ☐ Mogu li učenici na temelju barem dvaju dokaza opisati Mojsija kao osobu vjere?
- ☐ Mogu li učenici povezati umjetničke prikaze gorućega grma s biblijskim tekstom i porukom nastavne jedinice?